

Društvo za projektovanje,
inženjering i konsalting

PIB: 02753138; PDV: 30/31-08869-3

Ž.r.: 510-28771-57 CKB

Crnogorskih serdara 30, Podgorica; Tel: 069/338-130; E-mail: zasanovic@t-com.me

DOKUMENTACIJA, KOJA SE PODNOSI UZ ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA

NOSILAC PROJEKTA: UPRAVA ZA KAPITALNE PROJEKTE
NAZIV PROJEKTA: Ski staze na Ski centru Hajla, opština Rožaje
LOKACIJA: Hajla i Štedim, KO Dacići, opština Rožaje

DOKUMENTACIJU IZRADIO
LIMING PROJEKT d.o.o. Podgorica

PODNOŠILAC ZAHTJEVA
UPRAVA ZA KAPITALNE PROJEKTE

SADRŽAJ

Izvod iz CRPS privrednog društva	
Licenca privrednog društva	
Rješenje o imenovanju obrađivača	
Licenca za obrađivača	
1.Opšte informacije.....	11
2.Opis lokacije projekta.....	12
3.Karakteristike (opis) projekta.....	16
4.Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu.....	21
5.Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu.....	26
6.Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja.....	27
7.Zakoni, tehnički normativi i tehnička dokumentacija korišćena za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade elaborate	31
Prilozi	32
Prilog 1: Lokacija sa ucrtanim planiranim objektom	

IZVOD IZ CENTRALNOG REGISTRA PRIVREDNIH SUBJEKATA PORESKE UPRAVE

Registarski broj 5 - 0526961 / 007
PIB: 02753138

Datum registracije: 15.04.2009.
Datum promjene podataka: 26.02.2019.

"LIMING PROJEKT" D.O.O. ZA PROJEKTOVANJE, INŽENJERING, TEHNIČKA ISPITIVANJA PROMET ROBA I USLUGA - PODGORICA

Broj važeće registracije: /007

Skraćeni naziv: LIMING PROJEKT
Telefon: +38220633384
eMail:
Datum zaključivanja ugovora: 09.04.2009.
Datum donošenja Statuta: 09.04.2009. Datum promjene Statuta: 25.02.2019.
Adresa glavnog mjesta poslovanja: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa za prijem službene pošte: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa sjedišta: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Pretežna djelatnost: 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: DA
Oblik svojine: Privatna
Porijeklo kapitala: Domaći
Upisani kapital: 1,00Euro (Novčani 1,00Euro, nenovčani Euro)

OSNIVAČI:

ŽARKO ASANOVIĆ - JBMG/Broj Pasoša zaštićeni zakonom

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

LICA U DRUŠTVU:

ŽARKO ASANOVIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

ŽARKO ASANOVIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

Izdato: 03.06.2019 godine u 11:43h

NAČELNICA

Dužanka Vujišić

Broj 01-1075/2
Podgorica, 06.10.2015. godine

Inženjerska komora Crne Gore rješavajući po Zahtjevu privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 134 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), čl. 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03), člana 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma, Inženjerskoj komori Crne Gore broj 08-1375 ("Sl. list CG", br. 35/15), donosi

RJEŠENJE

Izdaje se

L I C E N C A

za izradu tehničke dokumentacije

Za izradu, TEHNIČKE DOKUMENTACIJE IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, Privrednom društvu „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice.

Licenca se izdaje na period od pet godina.

OBRAZLOŽENJE

Inženjerska komora Crne Gore postupajući po Zahtjevu br. 03-1075 od 05.10.2015. godine, koji je podnesen u ime privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za utvrđivanje ispunjenosti uslova za sticanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 83. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) i člana 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08 i 32/14), utvrdila je da:

- privredno društvo posjeduje Potvrdu o registraciji kod Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave reg.br. 5-0526951/004, za – inženjersku djelatnost i tehničko savjetovanje.
- ima u radnom odnosu odgovornog projektanta – Žarka R. Asanovića, dipl.inž.el., sa Licencom broj. UP 0502-124/15-1 od 21.09.2014. godine, izdatom od Ministarstva održivog razvoja i turizma.
- ispunjava uslove za sticanje tražene licence.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu održivog razvoja i turizma u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, preko Stručne službe Inženjerske komore Crne Gore.

Generalni sekretar
Svetislav Popović, dipl. pravnik

Službeno lice:
Mirjana Bučarić, dipl. pravnik

Dostavljeno

- Podnosiocu zahtjeva,
- U spise predmeta,
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma;
- s/a

PREDSJEDNIK KOMORE
Prof. dr Branislav Glavtović, dipl.inž.geol.

Broj: UŽS-08-23/53
Podgorica:02.08.2023. god.

Shodno ovlašćenjima iz Statuta donosim,

RJEŠENJE

O imenovanju Žarka Asanovića, dip.inž.el./Spec.Sci. zaštite životne sredine, za izradu

DOKUMENTACIJE,
KOJA SE PODNOSI UZ ZAHTEJ
ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA

NOSILAC PROJEKTA: UPRAVA ZA KAPITALNE PROJEKTE
NAZIV PROJEKTA: Ski staze na Ski centru Hajla, opština Rožaje
LOKACIJA: Hajla i Štedim, KO Dacići, opština Rožaje

M.P.

Izvršni direktor,
Žarko Asanović

VLADA CRNE GORE
 MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
 Broj:UP 0502-124/15-1
 Podgorica, 21.09.2014.godine

Crna Gora
 INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE
 Broj: 03-589/H
 Podgorica, 25.09. 2015 god.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po žalbi Asanović Žarka, dipl.ing.elektrotehnike i specijaliste strukovnog inženjera zaštite na radu i zaštite životne sredine iz Podgorice, izjavljenoj na rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine, na osnovu člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG“ br.60/03 i „Službeni list CG“br.32/11) i člana 21 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“br.5/12) i ovlaštenja Ministra br.01-3021/5 od 10.12.2012.godine, donosi

RJEŠENJE

- I. Poništava se rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine.
- II. Asanović Žarku, diplomiranom inženjeru elektrotehnike i specijalisti strukovnom inženjeru zaštite životne sredine i zaštite na radu iz Podgorice, izdaje se licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine.

Obrazloženje

Inženjerska komora Crne Gore je, postupajući po rješenju ovog ministarstva, br.UP0505-87/15-1 od 06.07.2015.godine, u ponovnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku, donijela rješenje, br.01-589/5 dana 23.07.2015.godine, kojim je odbila zahtjev, br.03-589 od 14.05.2015.godine, Asanović Žarka, dipl.ing.el iz Podgorice, za izdavanje licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine, iz razloga navedenih u ožalbenom rješenju.

Na navedeno rješenje, žalitelj je izjavio žalbu ovom ministarstvu zbog bitne povrede pravila upravnog postupka, nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnome navodi da je prvostepen organ učinio bitne povrede pravila postupka iz člana 226 stav 2 tač. 3 i 7 ZUP, kao i da se prvostepeni organ nije pridržavao primjedbi i sugestija iz drugostepenog rješenja ovog ministarstva, već je ponovo donio isto rješenje, bazirano na nelogičnostima i nedosljednostima usljed neadekvatnog tumačenja i ocjene zakonskih odredbi. Ističe da posjeduje dugogodišnje radno iskustvo u predmetnoj oblasti, o čemu svjedoče referencne liste izdate od firmi u kojima je radio projekte i elaborate; da obrazloženje ožalbenog rješenja nije sačinjeno u skladu sa zakonom i da prvostepeni organ pogrešno tumači zakonsku normu u pogledu posjedovanja trogodišnjeg radnog iskustva. Predlaže da se poništi ožalbeno rješenje i Ministarstvo odluči o predmetnom zahtjevu.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je ožalbeno rješenje, žalbu i spise predmeta, pa je odlučilo kao u dispozitivu rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku propisano je da ako drugostepeni organ utvrdi da su u prvostepenom rješenju pogrešno ocijenjeni dokazi, da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, da je pogrešno primjenjen pravni propis na osnovu koga se rješava upravna stvar ili ako nađe da je na osnovu slobodne ocjene trebalo donijeti drukčije rješenje, on će svojim rješenjem poništiti prvostepeno rješenje i sam riješiti upravnu stvar.

Razmatrajući predmetne spise, ovo ministarstvo je, postupajući u skladu sa odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku, odlučilo poništiti prvostepeno rješenje i na osnovu slobodne ocjene riješiti upravnu stvar. Ovo iz razloga, što je Ministarstvo u dosadašnjem upravnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 ZUP, poništavalo rješenje prvostepenog organa, koji je u ponovnom postupku donosio identična rješenja, ne uvažavajući primjedbe i sugestije ovog ministarstva.

Uvidom u spise predmeta, ovo ministarstvo je utvrdilo da se Asanović Žarko, diplomirani inženjer zaštite na radu i zaštite životne sredine iz Podgorice, zahtjevom, br.03-589 od 14.05.2015 godine, obratio Inženjerskoj komori Crne Gore, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine. Uz zahtjev, imenovani je dostavio zakonom propisanu ovjerenu dokumentaciju (fotokopiju lične karte; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-1032/1 od 29.10.2013 godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-2168/2 od 16.12.2013 godine; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-258/1/1 od 12.03.2015 godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-363/2 od 24.04.2015 godine i referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“ d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je žalitelj izradio u periodu od 2008 godine do 2015.godine).

Činjenica, da su uvjerenja o sticanju specijalističkog zvanja iz 2013.godine i 2015.godine, ne sprečava prvostepeni organ da izda tražene licence, ukoliko žalitelj ima 3 godine radnog iskustva na navedenim poslovima, jer je žalitelj, shodno članu 84 stav 6 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, obavljao navedene poslove kao diplomirani inženjer elektrotehnike i posjeduje referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“ d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je izradio u periodu od 2008.godine do 2015.godine.

Kako je odredbom člana 7 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci („Službeni list CG“ br.68/08) propisano da se licenca za vodećeg projektanta, odnosno odgovornog projektanta za izradu pojedinih dijelova tehničke dokumentacije, izdaje fizičkom licu, između ostalog, na osnovu dokaza o najmanje tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije, to je ovo ministarstvo utvrdilo da žalitelj ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom.

Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

GENERALNI DIREKTOR

Daniilo Gvozdenović

Odsjek za normativno pravne
poslove i II-stepeni upravni postupak
Dubravka Pešić, dipl. pravnik

Dostaviti:

- prvostepenom organu
- a/a

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE

Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-1362/2
Podgorica, 17.04.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu ŽARKA ASANOVIĆA, diplomiranog inženjera elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, za izdavanje licence za ovlaštenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore " br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore " br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

1. IZDAJE SE ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, LICENCA ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

Obrazloženje

Aktom, br.UPI 107/7-1362/1 od 15.03.2018.godine, ŽARKO ASANOVIĆ, diplomirani inženjer elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Ovjerenu Diplomu o stečenom visokom obrazovanju stečenu na Elektrotehničkom fakultetu – Univerziteta Crne Gore, br.737 od 12.11.2000.godine;
- Ovjerena fotokopija radne knjižice;
- Ovjerena fotokopija lične karte;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/1 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za rukovođenje – izvođenjem instalacija jake struje;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/2 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za izradu projekata jake struje;
- Ovlašćenje za rukovođenje građenjem – instalacija jake struje na objektima visokogradnje, reg.br.ER 00325 0119 od 20.05.2005.godine, izdato od strane Inženjerske komore Crne Gore;

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje. Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rešavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nataša Pavičević

1. OPŠTE INFORMACIJE

a) Podaci o nosiocu projekta

Nosilac projekta:	UPRAVA ZA KAPITALNE PROJEKTE
Ime i prezime odgovornog lica:	Esmin Bećović
Adresa:	Podgorica, Ulica Arsenija Boljevića 2a (City Mall, 3. sprat)
Registarski broj:	---
Broj telefona:	+382 20 230 227
Broj fax-a.:	---
E-mail adresa:	ukp@ukp.gov.me

b) Glavni podaci o projektu

Pun naziv projekta:	Ski staze na Ski centru Hajla, opština Rožaje
Skraćen naziv projekta:	Ski staze
Lokacija:	Hajla i Štedim, KO Dacići, opština Rožaje
Adresa:	---

2. OPIS LOKACIJE PROJEKTA

U Rožajama, u K.O. Dacići, na planinama Hajla i Štedim, predviđena je izgradnja ski staza.

Za predmetni objekat Opština Rožaje, odnosno, Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, izdao je urbanističko-tehničke uslove br: 06-332/21-709 od 09.11.2021.god.

Navedena lokacija se nalazi na planinama Hajla i Štedim.

Hajla je planina koja se nalazi južno od grada Rožaja, na samoj granici između Crne Gore i Kosova. Udaljena je svega 12 kilometara od Rožaja. Ova planina leži između izvorišta rijeke Ibar i Rugovske klisure, dio je prokletijskog masiva. Na ovoj lokaciji započeta je realizacija izgradnje ski centra koji će nositi ime po samom mjestu – Hajla.

Hajla čini južnu granicu rožajske kotline. Reljef karakterišu brojni vrhovi iznad 2000mnm, kanjoni i klisure planinskih rijeka, brojne i slikovite četinarske šume i planinski pašnjaci. Najviši vrh Hajle, 2403mnm, nalazi se na golom stjenovitom grebenu. Visinom i ljepotom ističe se i vrh Ahmica 2271 mnm. Ispod Hajle nalazi se veća zaravan, pašnjačko područje Brahim breg (1810 mnm), s izvorom vode i stočarskim stanovima. Od Bandžova prema Brahimbrijegu, Biser vodi i Dermadolu, planinarske i ostale staze prolaze kroz predivnu šumu smrče i molike, preko subalpinskih i alpskih pašnjaka, kroz polja borovnica, planinskih ruža, raznovrsnog cvijeća i ribizle i preko cvjetnih kamenjara i stijena.

Slika 1-Fotografije planine Hajla

Zbog smjera pružanja Hajle vodeni tokovi teku sa planine u dva glavna smjera, prema sjeveru i prema jugu. U podnožju planine oni se ulivaju u dvije rijeke Ibar na sjeveru i Pečka Bistrica na jugu, koje pripadaju dvema različitim rječnim slivovima: crnomorskom (svi vodotoci sa sjevernih obronaka Hajle, ulivaju se u Ibar) te jadranskom (svi vodotoci s južnih obronaka Hajle, ulivaju se u Pečku Bistricu).

Štedim je planinska visoravan koja se nalazi između planina Ahmice, Žljeba i Rusulije i koja se proteže od 1700 do 2000 mnm, pretežno pašnjačkog tipa sa obodima krečnjačkih stijena.

Kao veza između planinskih grebena Hajle i Žljeba predstavlja izvanrednu lokaciju za razvijanje i korišćenje aktivnih planinskih sportova, odnosno razvijanje planinsko seoskog i eko-turizma.

Slika 2-Fotografije planine Štedim

Slika 3 – Geografski položaj predmetne lokacije

Slike 4 - Fotografije predmetne lokacije i njene bliže okoline

Osjetljivost životne sredine u konkretnom području koje može biti izložen negativnom uticaju projekata, a naročito u pogledu:

a) Postojećeg i odobrenog korišćenja zemljišta, potrebnoj površini zemljišta u m², za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i površini koja će biti obuhvaćena kada projekat bude stavljen u funkciju, kopiju plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta sa ucrtanim rasporedom objekata

U morfološkom pogledu predmetnu lokaciju čini strme padine prema Lazanjskoj rijeci. Najveća kota terena je na oko 2190mnm, a najmanja na oko 1700 mnm, što upućuje na činjenicu da je generalni nagib terena od jugoistoka prema sjeverozapadu veći od 30°.

Savremeni reljef je nastao dejstvom planarne i linijske erozije.

Predmetna lokacija je neiskorišćena površina.

Površina zemljišta, za vrijeme izgradnje – cca 334.000,00 m².

Površina zemljišta koja će biti obuhvaćena kada projekat bude stavljen u funkciju – cca 279.00,00 m².

U prilogu 1 data je situacioni plan lokacije sa ucrtanim planiranim ski stazama

b) Relativne zastupljenosti, dostupnosti, kvaliteta i regenerativnog kapaciteta prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela

Današnji izgled lokacije formiran je primarno procesom navlačenja i ubiranja sedimenata iz pravca sjeveroistoka. Osim toga na izgled lokacije uticao je i proces spiranja i odronjavanja materijala sa padina i njegovo deponovanje u nižim dijelovima terena.

Područje pripada Durmitorskoj geotektonskoj jedinici u širem smislu. Podloga lokacije je izgrađena od stijena različite starosti.

Teren lokacije je obrastao niskim rastinjem, u višim dijelovima i gustom šumom.

Teren ispitivane lokacije na lokalitetu "Hajla i Štedim" u Rožajama čine deluvijalno-eluvijalni sedimenti i kompleks stijena donjeg trijasa (pješčari, glinci i škriljci).

Na osnovu hidrogoloških svojstava, funkcija stijenskih masa i strukture poroznosti, ovaj dio terena izgrađuje kompleks slabo vodopropusnih i vodonepropusnih stijena.

Na predmetnom području prisutni su povremeni, površinski tokovi u periodu intenzivnih padavina odnosno hidrološkom maksimumu, duž privilegovanih pravaca odnosno plitkih jaruga.

Od hidrogeoloških pojava evidentirane su brojne pišteline i manji izvori. Lazanjska Rijeka predstavlja tok kome gravitiraju sve vode duž predmetne lokacije.

c) Apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine

Na predmetnoj lokaciji i u blizini nema močvara.

Predmetna lokacija ne pripada obalnom području.

U neposrednoj blizini planskog područja na sjeveroistočnim obroncima planine Hajle izvire Ibar na koti 1.760 mnm. Glavne pritoke su Županica, Lovnička rijeka, Ibarac, Grahovska, Bukovačka, Baltotska i Bačka rijeka.

Ostali vodotoci koji gravitiraju na predmetnom području su: Bjeluha, Bukeljka, Lazanjka, Ibarac i ostali sezonski potoci.

Osnovna djelatnost stanovništva na ovom području je stočarstvo, šumarstvo i zemljoradnja.

Predmetno područje ne pripada priobalnoj zoni I morskoj sredini.

Predmetna lokacija se nalazi na planinama Hajla i Štedim.

Hajla je planina koja se nalazi južno od grada Rožaja, na samoj granici između Crne Gore i Kosova. Udaljena je svega 12 kilometara od Rožaja. Ova planina leži između izvorišta rijeke Ibar i Rugovske klisure, dio je prokletijskog masiva.

Štedim je planinska visoravan koja se nalazi između planina Ahmice, Žljeba i Rusulije i koja se proteže od 1700 do 2000 mnm, pretežno pašnjačkog tipa sa obodima krečnjačkih stijena.

Kao veza između planinskih grebena Hajle i Žljeba predstavlja izvanrednu lokaciju za razvijanje i korišćenje aktivnih planinskih sportova, odnosno razvijanje planinsko seoskog i eko-turizma.

Predmetna lokacija ne pripada zaštićenim i klasifikovanim područjima (strogi rezervoar, nacionalni park, posebni rezervat prirode, park prirode, spomenik prirode, predio izuzetnih odlika).

Predmetna lokacija je obuhvaćena mrežom Natura 2000, u skladu sa posebnim propisom.

Predmetno područje ne spada u gusto naseljene oblasti.

Na predmetnom području su seoska naselja. Ova naselja po svojoj strukturi predstavljaju tipičan primjer planinskih sela. Osnovna odlika je razučena forma naselja sa izgrađenim objektima poljoprivrednog domaćinstva.

Putna infrastruktura je u dosta lošem stanju, radi se o makadamskim putevima.

Na predmetnoj lokaciji i u njenoj blizini nema zaštićenih predjela i područja od istorijske, kulturne i arheološke važnosti.

3. KARAKTERISTIKE (OPIS) PROJEKTA

a) Opis fizičkih karakteristika projekta

Staza 1

Klasifikovana je kao laka staza (plava), ukupne dužine 3032,79m duž koje se savladava visinska razlika od 380m.

Širina staze je od 15m do 30m, što je uzrokovano morfologijom terena.

Na stazi su projektovani nagibi od 3.14% kao minimalni nagib korišćen za prilaz polaznoj stanici žičare, do 15.0% na većem dijelu staze i 20.00% na manjem dijelu kao maksimalni nagib staze, gdje je zbog morfologije terena bilo neophodno primijeniti pomenuti nagib, a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za klasifikaciju, obilježavanje i sigurnost ski staza Crne Gore i pojašnjenjem projektnog zadatka dostavljenim od strane Naručioca.

Staza 2

Staza 2 klasifikovana je kao srednje teška staza (crvena), ukupne dužine 626,78m. Staza savladava visinsku razliku od 233m.

Širina staze je 30m do 40m.

Na stazi su projektovani nagibi od 22.18% kao minimalni nagib na uklapanju staze 2 u stazu 1 koja je okarakterisana kao laka staza, do 40% i 52.93% kao maksimalni nagib staze, gdje je zbog morfologije terena bilo neophodno primijeniti pomenuti nagib, a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za klasifikaciju, obilježavanje i sigurnost ski staza Crne Gore, koji dozvoljava na kratkim dionicama povećanje dozvoljneog nagiba staze.

Staza 3

Staza 3 spada u grupu teških staza (crna). Ukupna dužina staze iznosi 671,88m kojom se savladava visinska razlika od 280m.

Širina staze je od 30 do 40m.

Na stazi su projektovani nagibi od 8.54% kao minimalni nagib na uklapanju staze 3 u stazu 1 koja je okarakterisana kao laka staza, do 59.73% kao maksimalni nagib staze a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za klasifikaciju, obilježavanje i sigurnost ski staza Crne Gore.

Staza 4

Staza 4 spada u grupu teških staza (crna). Ukupna dužina staze iznosi 1036,94m i njome se savladava visinska razlika od 237m.

Širina staze je 30m.

Na stazi su projektovani nagibi od 5.70% kao minimalni nagib, do 52.73% kao maksimalni nagib staze a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za klasifikaciju, obilježavanje i sigurnost ski staza Crne Gore.

Staza 5

Staza 5 spada u grupu srednje teških staza (crvena). Ukupna dužina staze iznosi cca 2161,62m kojom se savladava visinska razlika od 380m.

Širina staze je od 15m do 30m što je uzrokovano morfologijom terena.

Na stazi su projektovani nagibi od 1.73% kao minimalni nagib, do 40.0% kao maksimalni nagib staze, osim na kraćem potezu gdje iznosi oko 46,26% gdje je morfologija terena zahtijevala primjenu većeg nagiba, a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za klasifikaciju, obilježavanje i sigurnost ski staza Crne Gore koji dozvoljava veći nagib na kratkim dionicama.

Staza 6

Staza 6 spada u grupu lakih staza (plava). Ukupna dužina staze iznosi 784,84m kojom se savladava visinska razlika od 143m.

Širina staze je 30 do 40m.

Na stazi su projektovani nagibi od 3.39% kao minimalni nagib, do 25.0% kao maksimalni nagib staze, osim na kraćem potezu gdje iznosi oko 43,03% gdje je morfologija terena zahtijevala primjenu većeg nagiba, a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za klasifikaciju, obilježavanje i sigurnost ski staza Crne Gore koji dozvoljava veći nagib na kratkim dionicama.

Staza 7

Staza 7 spada u grupu lakih staza (plava). Ukupna dužina staze iznosi 591,86m kojom se savladava visinska razlika od 122m.

Širina staze je 40m.

Na stazi su projektovani nagibi od 1.09% kao minimalni nagib, do 25.00% kao maksimalni nagib staze, a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za klasifikaciju, obilježavanje i sigurnost ski staza Crne Gore.

Staza 8-veza sa baznom stanicom

Staza 8 spada u grupu lakih staza (plava). Ukupna dužina staze iznosi cca 217m kojom se savladava visinska razlika od 5m (konačno uklapanje sa visinama bazne stanice će biti definisano kroz glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta).

Širina staze je 10 do 15m.

Na stazi su projektovani nagibi od 0% kao minimalni nagib, do 13.62% kao maksimalni nagib staze.

Staza 4-1

Staza 4-1 spada u grupu lakih staza (plava) i predstavlja vezu između staze označene kao broj 4 i staze broj 1. Ukupna dužina staze iznosi 172,81m kojom se savladava visinska razlika od 25m.

Na stazi su korišćeni nagibi od 4,83% kao minimalni nagib, do 23.65% kao maksimalni nagib staze, a cjelokupna staza je prilagođena, u odnosu na poprečne nagibe koje diktiraju staze broj jedan i četiri.

b) Veličina i nacrt cjelokupnog projekta, broj i struktura zaposlenih

Ukupna dužina ski staza je cca 9.296,52m.

Na svim ski stazama su planirani poprečni kanali kako bi se riješila odvodnja atmosferskih vode sa staza. Na mjestima prelaska staza preko postojećih vodotoka, kao što su potoci, predviđeno je njihovo zacjevljivanje.

Planirano je zatravljenje staza koje budu obuhvaćene većim obimom radova.

Sve staze su praćene adekvatnom saobraćajnom signalizacijom, a u djelovima gdje staza prolazi ispod žičare, potrebno je zaštititi stubove žičare tako da se postave zaštitne obloge "strunjače" preko istih.

Planirani broj zaposlenih na organizaciji rada i održavanju staza je cca 10.

c) Mogućnost kumuliranja sa efektima drugih projekata

Područje na kojem je planiran objekat, pripada ruralnoj zoni opštine Rožaje.

Iznad područja predviđenog za izgradnju ski staza u toku je izgradnja žičare.

Mogući je kumulirani efekat planiranog objekta sa žičarom. Kumulirani efekat se ogleda, prije svega, na smanjenje šumskog područja.

d) Korišćenje prirodnih resursa i energije

Prirodni resursi predstavljaju pojave, procese ili objekte u prirodi koji utiču konstruktivno ili destruktivno na

razvoj živih bića i njihovih aktivnosti i koje čovek koristiti kao potencijale za razvoj. Samim tim, postojanje prirodnih resursa predstavlja ekonomski preduslov za iskorišćavanje prirodnog potencijala, odnosno prirode od strane čoveka. Osnovni prirodni resursi su zemljište (poljoprivredno, građevinsko i šumsko), stijene minerali, fosilna goriva, voda, klima (sunce, vjetar, plima i osjeka), flora i fauna.

Korišćenje zemljišta

Tenutno je riječ o lokaciji na ruralnom području opštine Rožaje, koja je neiskorišćena. Na području na kojem se nalazi predmetna lokacija trenutno nema poljoprivredne proizvodnje, pa ne možemo govoriti o gubljenju poljoprivrednog zemljišta.

Područje pripada Durmitorskoj geotektonskoj jedinici u širem smislu. Podloga lokacije je izgrađena od stijena različite starosti.

Teren lokacije je obrastao niskim rastiњem, u višim dijelovima i gustom šumom.

Na predmetnom području planskom dokumentacijom je predviđena izgradnja ski staza.

Korišćenje vode

S obzirom na namjenu predmetnog objekta nije predviđena vodovodna instalacija, jer tokom funkcionisanja istog neće se koristiti voda.

Korišćenje energije

Energija u toku izgradnje koja će se koristiti je, prije svega, u obliku pogonskog goriva (dizel gorivo) za građevinsku mehanizaciju.

U toku funkcionisanja projekta energija će se koristiti, prije svega, u obliku pogonskog goriva (dizel gorivo) za građevinsku mehanizaciju, koja će se koristiti za održavanje ski staza.

Biodiverzitet

Teren lokacije je obrastao niskim rastiњem, u višim dijelovima i gustom šumom.

U fazi izgradnje ski staza doći će do smanjenja šumske mase.

U fazi eksploatacije projekta neće se koristiti biodiverzitet.

e) Stvaranje otpada i tehnologija tretiranja otpada

U toku izvođenja projekta, stvaraće se čvrsti komunalni otpad i građevinski otpad.

Sa ovim otpadima treba postupati u skladu sa propisima.

Čvrsti komunalni otpad, će se sakupljati u kontejnere. Sakupljni čvrsti komunalni otpad će odvoziti na za to predviđeno mjesto.

Stvoreni građevinski otpad, u toku izvođenja radova je neophodno transportovan i odlagat na za to predviđeno mjesto od strane nadležnog Opštinskog organa.

U toku funkcionisanja objekta stvara će se čvrsti komunalni otpad. Na svim lokacijama na kojima se pretpostavlja mogućnost stvaranje otpada, predviđene su odgovarajuće korpe za otpatke i kontejneri. Korisnik objekta je dužan da sklopi ugovor sa ovlašćenim preduzetnikom/privrednim društvom, koji će preuzimati otpad i dalje sa njim postupati shodno propisima.

f) Zagađivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa

Neprijatni mirisi

S obzirom na namjenu projekta neće se stvarati neprijatni mirisi.

Emisija u vazduh

Pod zagađenim vazduhom podrazumeva se vazduh koji sadrži materije štetne za čovečiji organizam, floru i faunu ili su prirodna svojstva vazduha u količinama i koncentracijama iznad propisanih granica. Vazduh nije zagađen ako su zadovoljeni odgovarajući standardi. Prekomjerno zagađivanje sprečava se: ograničavanjem emisije zagađujućih materija obezbeđenjem uslova rasprostiranja materijala za njihovo razrađivanje prevozom, smještanjem i uklanjanjem svih štetnih materijala koji u vidu gasa, pare, prašine ili na drugi način mogu zagađivati vazduh, stvaranjem uslova za prirodno provjetranje naselja i ugrađivanjem zelenih površina.

U toku izvođenja projekta do zagađenja može doći usljed ispuštanja izduvnih gasova iz motora SUS mehanizacije koja će se koristiti u toku izgradnje.

Kod malih brzina motornih vozila i rada motora u praznom hodu, javlja se veća koncentracija sljedećih komponenti u izduvnim gasovima: CO, CO₂, NO₂, razni ugljovodonici, azotni oksidi i čađ.

Odvođenje izduvnih gasova pri izgradnji predmetnog objekta nije poseban problem jer se radi o otvorenom prostoru a time se smanjuje i opasnost od nastajanja eksplozija i požara. Inače, koncentracije benzinskih para i CO treba da iznose 0.01% od donje granice eksplozivnosti, odnosno za benzinske pare 10% donje granice eksplozivnosti.

Teretna vozila imaju uglavnom ugrađene dizel motore.

Tabela 1 - Emisija izduvnih gasova dizel motora

Dizel motor	Ugljen monoksid (CO)	Ugljovodonici	Oksidi azota	Čvrste materije
Koncentracija (kg/1000 l)	7,1	1,2	26,4	13,2

Pored gasova koji nastaju od rada građevinske mehanizacije i prevoznih sredstava na lokaciji može doći do pojave prašine koja potiče usled rada građevinske mehanizacije.

Ispuštanje u vodotoke

U blizini predmetne lokacije nema vodenih tokova.

S obzirom na namjenu projekta neće se stvarati materije koje bi mogle imati negativan uticaj na vodotoke.

Odlaganje na zemljište

Tokom izgradnje objekta na površini terena iz građevinske mehanizacije mogu dospjeti otpadne materije, koje mogu biti opasne i štetne (mašinsko ulje, gorivo i sl.) Vjerovatnoća pojave takvih materija, koje bi značajno uticale na kvalitet zemljišta ne može se definisati, ali određeni rizik postoji i on se mora svesti na najmanju moguću mjeru.

Tokom eksploatacije objekta ne predviđa se nikavo odlaganje zagađujućih materija na zemljište.

Sa stvorenim otpadom će se postupati kako je opisano u ovoj tački pod e) Stvaranje otpada i tehnologija tretiranja otpada.

Buka

Veoma često u modernom društvu zvuk uznemirava čovjeka. Mnogi zvuci su neželjeni i neprijatni i kao takvi predstavljaju buku. Buka je neželjeni dio svakodnevnog života.

Pored negativnog efekta uznemiravanja buka može imati takođe i razorno dejstvo koje se ogleda u uništavanju materijalnih dobara i povrjeđivanju osjetljivih organa sluha.

Najteži su slučajevi kada buka ošteti mehanizam koji je namijenjen za percepciju zvuka - ljudsko uho.

Srednje vrijednosti nivoa buke u urbanim sredinama kreću se u granicama:

- u velikim gradovima od 65 do 75 dB (A);
- u malim gradovima od 62 do 71 dB (A);
- u seoskim naseljima od 45 do 62 dB (A).

Tokom izgradnje predmetnog objekta usljed rada građevinske mehanizacije može doći do povećanog nivoa buke. S obzirom na vrstu aktivnosti, obim i intezitet istih tokom izvođenja projekta ne očekuje se značajan negativan uticaj buke.

Predmetni projekat nema opremu koja bi u toku funkcionisanja stvarala buku, koja bi značajno negativno uticala na životnu sredinu.

Vibracije

Tokom izgradnje predmetnog objekta usljed rada građevinske mehanizacije, moguća je pojava vibracija, ali bez značajnog negativnog uticaja.

S obzirom na namjenu projekta ne očekuje se pojava vibracija koje bi mogle imati negativan uticaj na životnu sredinu.

Toplota

U toku izgradnje i rada građevinske mehanizacije iz motora SUS će se izbacivati topli izduvni gasovi, bez značajnog negativnog uticaja na životnu sredinu.

S obzirom na namjenu projekta ne očekuje se pojava značajne toplote koja bi mogla imati negativan uticaj na životnu sredinu.

Jonizujuća i nejonizujuća zračenja

Tokom izgradnje i funkcionisanja predmetnog objekta na predmetnoj lokaciji neće se stvarati jonizujuće i nejonizujuće zračenje, koje bi moglo imati značajan negativnog uticaja na životnu sredinu.

g) Rizik od nastanka udesa (akcidenta) i/ili velikih katastrofa

Tokom izgradnje projekta moguć je sljedeći akcident:

•Akcidentna situacija usljed ispuštanja maziva i goriva iz mehanizacije i motornih vozila

U toku izvođenja projekta, zbog kvarova i zastaralosti opreme može doći do ispuštanja maziva i goriva iz građevinske mehanizacije.

Tokom funkcionisanja projekta nijesu prepoznate moguće akcidentne situacije.

h) Rizike za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo)

U toku izvođenja projekta, može doći do ispuštanja maziva i goriva iz građevinske mehanizacije, što može dovesti do zagađenja zemljišta.

U toku izvođenja, kao i tokom funkcionisanja projekta, doći će do kretanja motornih vozila ka predmetnom objektu i od predmetnog objekta, usljed čega će doći do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila. Pretpostavlja se neće doći do značajnog povećanja emisije produkata sagorijevanja pogonskog goriva motornih vozila, koje bi bitno uticalo na ljudsko zdravlje.

U toku izvođenja, kao i tokom funkcionisanja projekta, doći će do kretanja motornih vozila ka predmetnom objektu i od predmetnog objekta, usljed čega će doći do stvaranja buke. Pretpostavlja se neće doći do značajnog povećanja buke radom motornih vozila, koje bi bitno uticalo na ljudsko zdravlje.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

U kojoj će mjeri predmetni projekat ugrožavati životnu sredinu zavisi najviše od izabranih tehničko-tehnoloških rješenja pri izgradnji objekta. Izgradnja skijaške infrastrukture neće predstavljati veći izvor zagađivanja životne sredine. Svi efekti se ispoljavaju u okviru dva tipa uticaja, koji prema trajanju mogu biti privremenog i trajnog karaktera. Negativne posljedice se prvenstveno javljaju u toku izvođenja radova nastaju kao posledica prisustva ljudi, građevinskih mašina, primjene različitih tehnologija i organizacije izvođenja radova.

Kao posljedica eksploatacije objekta tokom vremena ne mogu se javiti uticaji koji bi izazvali značajne poremećaje životne sredine.

a) Obim uticaja (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku)

•Geografsko područje

U dokumentaciji je već opisana lokacija na kojoj je predviđen projekat. Ono što je karakteristika ovog geografskog područja jesu planine Hajla i Štedim i da se radi o ruralnoj oblasti.

Kada se govori o obimu mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu veoma je važno napomenuti i to da funkcionisanjem projekta ne može doći do štetnih uticaja vezanih za saobraćaj.

Predmetni projekat, odnosno predviđene ski staze će se uklopiti, uz manje prilagođavanje, predmetnom području.

•Brojnost stanovništva

Izgradnja i funkcionisanje objekta će imati pozitivan efekat na ekonomski razvoj okolnog područja, a i šire društvene zajednice, zbog realnih mogućnosti za kratkoročno zaposlenje na građevinskim radovima. Građevinski radovi će privući ljude u zonu uticaja izgradnje. Lokalni snabdjevači mogu profitirati od dolaska radnika na mjesto gradnje, a razvijaće se i aktivnost uslužnih djelatnosti, što može ostati tako i nakon završetka radova.

U toku funkcionisanja projekta, u skladu sa planiranom izgradnjom prostora, doći će do promjene u broju i strukturi stanovništva u ovoj zoni. Promjena se ogleda u povećanju broja ljudi na lokaciji, prvenstveno za broj zaposlenih i gostiju koji će raditi odnosno koristiti usluge ovog projekta.

b) Priroda uticaja (emisija zagađujućih materija u vazduhu, zagađujuće materije u vodama, zagađujuće materije u zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo)

Uticaj na kvalitet vazduha

Pod zagađenim vazduhom podrazumeva se vazduh koji sadrži materije štetne za čovečiji organizam, floru i faunu ili su prirodna svojstva vazduh u količinama i koncentracijama iznad propisanih granica. Vazduh nije zagađen ako su zadovoljeni odgovarajući standardi. Prekomerno zagađivanje sprečava se: ograničavanjem emisije zagađujućih materija obezbjeđenjem uslova rasprostiranja materijala za njihovo razrađivanje prevozom, smještanjem i uklanjanjem svih štetnih materijala koji u vidu gasa, pare, prašine ili na drugi način mogu zagađivati vazduh, stvaranjem uslova za prirodno provjetravanje naselja i ugrađivanjem zelenih površina. Ostvarenje ovih uslova obezbjeđuje se orijentacijom objekta, korištenjem pravca dominantnih vjetrova, zaštitnim zonama oko industrije i drugim urbanističkim mjerama.

Uticaj na kvalitet vazduha, u toku izvođenja radova

Uticaji na kvalitet vazduha u toku izgradnje objekata nastaju kao posljedica prisustva građevinskih mašina, primjene različitih tehnologija i organizacije izvođenja radova.

Prilikom izgradnje do narušavanja kvaliteta vazduha može doći uslijed uticaja izduvnih gasova iz kamiona i mehanizacije koja će biti angažovana na izgradnji objekta, kao i uticaja lebdećih čestica (prašina) koje će se dizati u toku iskopa i realizacije građevinskih radova.

Imajući u vidu da se radi o povremenim poslovima kada se mašine nalaze u pokretu i kada sa vremenom često mijenjaju pravac i mjesto, to primjena poznatih modela za procjenu imisionih koncentracija gasova i PM čestica nije primjenljivo.

U tabeli 2 navedene su granične vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014.g. prema Direktivi 2004/26/EC).

Tabela 2 - EU standard za vanputnu mehanizaciju faza III B i faza 4

Snaga motora, kW	Emisija g/kWh			
	CO	HC	NOx	PM
Faza 3B				
130≤P≤560	3,5	0,19	2,0	0,025
75≤P<130	5,0	0,19	3,3	0,025
56≤P<75	5,0	0,19	3,3	0,025
37≤P<56	5,0	4,7*		0,025
Faza 4				
130≤P≤560	3,5	0,19	0,4	0,025
56≤P<130	5,0	0,19	0,4	0,025

*NOx + HC

U tabeli 3 prikazane su granične vrijednosti imisija CO, SO2 NO2 i PM10, shodno Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).

Tabela 3 - Granične vrijednosti imisija CO, SO2 NO2 i PM10, shodno Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br.25/12)

Zagađujuća materija	Period usrednjavanja	Granična vrijednost za zaštitu zdravlja ljudi
CO	Maximalna osmočasovna srednja dnevna vrijednost	10 mg/m ³
SO ₂	Jednočasovna srednja vrijednost	350 µg/m ³ , ne smije se prekoračiti više od 24 puta

	Dnevna srednja vrijednost	tokom jedne godine 125 µg/ m3, ne smije se prekoračiti više od 3 puta tokom jedne godine
NO ₂	Jednočasovna srednja vrijednost	200 µg/m3, ne smije se prekoračiti više od 18 puta tokom jedne godine
	Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m3
PM ₁₀	Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m3, ne smije se prekoračiti više od 35 puta tokom jedne godine
	Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m3

Odvođenje izduvnih gasova iz angažovane građevinske mehanizacije pri izvođenju predmetnog objekta ne predstavlja poseban problem, pošto se radi o otvorenom području, čime se smanjuje opasnost od zagađenja. Svakako, na to utiču i meteorološki uslovi kao što su brzina i pravac vjetera, temperatura i vlažnost, turbulencija i topografija, a povoljna okolnost je i ta što se radi o privremenim radovima, koji vremenski ne traju dugo.

Osim izduvnih gasova iz mehanizacije do aerazagađenja može doći uslijed pojave prašine prilikom iskopa i izgradnje objekta. U tom smislu radove treba izvoditi u uslovima kada nema vjetera, da bi se izbjeglo veliko dizanje prašine.

Ukoliko se radovi izvode u sušnom periodu neophodno je kvašenje dijela materijala koji sadrži sitne čestice-prašinu.

Imajući u vidu veličinu projekta, procjenjuje se da izdvojene količine zagađujućih materija u toku izgradnje objekta ne mogu izazvati veći negativan uticaj na kvalitet vazduha na lokaciji i njenom okruženju.

Uticaj na kvalitet vazduha, u toku eksploatacije objekta

Kao jedinog zagađivača vazduha tokom funkcionisanja projekta možemo izdvojiti saobraćaj.

Broj vozila koja će saobraćati saobraćajnicom do parkirališta u blizini ski staza i natrag, nije toliki da može uticati na povećanje aerazagađenja na ovom prostoru.

Uticaj na kvalitet voda

Na i u blizini predmetne lokacije nema površinskih voda, pa time ne može biti uticaja projekta u toku izgradnje i funkcionisanja.

Uticaj na zemljište

Uticaj na zemljište, u toku izvođenja radova

U toku izgradnje objekata, kvalitet zemljišta moglo bi ugroziti nekontrolisano curenje i ispuštanja ulja, maziva i goriva iz korišćene mehanizacije što spada u akcidentnu situaciju. Međutim, uz redovno održavanje mehanizacije i prevoznih sredstava ova pojava je malo vjerovatna pa samim tim i zagađenje zemljišta.

Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče, ono se ogleda u zauzimanju planirane površine za trasu ski staza. Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa, posječeno drveće, korjenje) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta. Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do momenta završetka projekta, ali u svakom slučaju izvođača treba obavezati na pravilan način tretiranja građevinskog otpada.

Uticaj na zemljište, u toku funkcionisanja objekta

Eksploatacijom projekta neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle uticati na

zagađenje zemljišta. Komunalni otpad će se kontrolisano sakupljati u posudama i kontejnerima i redovno odvoziti od strane ovlaštenog preduzeća, na predviđenu deponiju.

Uticao na oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Šume imaju ključnu ulogu u održanju planinskih ekosistema. Izgradnja ski centara u planinskim predjelima nosi sa sobom različite uticaje na ključne elemente ekosistema, prije svega zemljište. Šumski kompleksi i u takvim uslovima kada dolazi do obešumljavanja određenih površina, predstavljaju svojevrsan štiti od uticaja vjetrova, erozionih procesa, očuvanja vodnog režima itd. Postavljanje ski staza u šumama stvara povoljne uslove za ubrzanje vjetrova i njihov pravac duvanja, tako da i same šume mogu biti predmet degradacije, naročito na rubnim djelovima oko formiranih ski staza. Narušen sklop usljed prosijecanja ski staza takođe često uzrokuje snjegolome naročito u četinarskim šumama. Iz navedenih razloga je veoma važno procijeniti moguće uticaje planiranog projekta na ekosistem šuma na prostoru zahvata i primijeniti adekvatne mjere koje će navedene rizike preduprijeti i svesti na najmanju moguću mjeru.

Usljed sječa na SKI stazama doći do uništavanja šumske vegetacije, što predstavlja negativan uticaj na šume i šumska zemljišta.

Sječa stabala će se izvršiti shodno odobrenju Uprave za šume, gdje će doznaku stabala izvršiti stručna lica nadležnog organa uprave.

Predviđa se i čišćenje zemljišta od panjeva i uklanjanje sloja šumske stelje, što znači i privremeni ili trajni gubitak šumskog zemljišta u produkcijskom smislu.

Svi panjevi ostaju na lokaciji, odnosno ugrađuju se u trup staze sa obrnutim korijenom kako bi se spriječila erozija. Ovaj negativan uticaj treba biti kompenzovan podizanjem novih šuma na širem prostoru, na lokacijama pogodnim za pošumljavanje.

Ono što može predstavljati problem je erozija zemljišta na prostoru ski staza, obzirom da će biti uklonjena šumska vegetacija koja štiti zemljište od erozije, odnosno travnata i žbunasta vegetacija. To znači da je nakon izgradnje ski staza na izgrađenoj površini neophodno izvršiti rehabilitaciju zemljišta ustanovljavanjem travnate vegetacije, kako bi erozioni procesi bili limitirani na najmanju moguću mjeru.

Na Hajli je prisutno nekoliko tipova još uvijek dobro očuvanih šumskih ekosistema od kojih je najvažnije istači šume molike (*Pinus peuce*) i munike (*Pinus heldreichii*). Na ovoj planini nalaze se i subalpski kamenjari u čijoj flori je prisutan veći broj endemičnih biljnih vrsta.

Posebnu vrijednost predstavlja endemični tip staništa čiji je edifikator vrsta šarplaninski kostolom (*Narthecium scardicum*), crnogorsko-albanski endem.

Značajan dio vegetacije masiva Hajle otpada na planinske pašnjake i kamenjare (Lakušić 1969, Markišić 2002). Posebno važan tip habitata jesu subalpski kamenjari – stanište niza visokoplaninskih endemita, uključujući i *Hedysarum silicii*.

Uticao na biodiverzitet

Do glavnih negativni uticaji na biodiverzitet može doći usled:

- Nekonrolisane eksploatacije (Uredba i CITES Konvencija) pojedinih biljnih vrsta sa prirodnih staništa koje se koriste u komercijalne ili kolekcionarske svrhe;
- Uništavanja i eksploatacije zaštićenih biljnih vrsta (ljekovite ili dekorativne vrste i sl.);
- Sječe šuma i postojeće vegetacije više nego što je potrebno za izgradnju ski staze.

Uticao na gubitak zemljišta

Imajući u vidu da su Nosiocu projekta od strane Sekretarijata za uređenje prostora i zaštitu životne sredine Opštine Rožaje, izdati urbanističko-tehnički uslovi br: 06-332/21-709 od 09.11.2021.god., za izgradnju predmetnog projekta, to se planirani projekat uklapa u predviđeni prostor i on neće imati uticaj na namjenu i korišćenje površina.

Projekat predviđa i čišćenje zemljišta od panjeva i uklanjanje sloja šumske stelje, što znači i privremeni ili trajni gubitak šumskog zemljišta u produkcijskom smislu.

Uticaj nejonizujućeg elektromagnetnog zračenja

S obzirom na namjenu projekta, niti u fazi izgradnje projekta, niti u njegovoj eksploataciji neće doći do stvaranja nikakvih vidova zračenja koji bi mogli uticati na životnu sredinu.

c) Priroda prekograničnog uticaja

Planirani projekat, ni u kakvom pogledu, ne može imati bilo kakav prekogranični uticaj.

d) Jačina i složenost uticaja

Jačina i složenost uticaja, u toku izvođenja radova

U toku izvođenja radova moguća je pojava negativnih uticaja, koji su gore pomenuti, koji su uglavnom vezani za rad sa građevinskom mehanizacijom i organizacijom na gradilištu.

Upotrebom savremene mehanizacije i njenim adekvatnim održavanjem, kao i dobrom organizacijom na gradilištu, jačina i složenost uticaja u toku izvođenja radova neće značajno negativno uticati na trenutno stanje životne sredine.

U cilju formiranja ski staza doći će do sječe stabala, koje će se izvršiti shodno odobrenju Uprave za šume, gdje će doznaku stabala izvršiti stručna lica nadležnog organa uprave.

Projekat predviđa i čišćenje zemljišta od panjeva i uklanjanje sloja šumske stelje, što znači i privremeni ili trajni gubitak šumskog zemljišta u produkcijskom smislu.

Svi panjevi ostaju na lokaciji, odnosno ugrađuju se u trup staze sa obrnutim korijenom kako bi se spriječila erozija. Ovaj negativan uticaj treba biti kompenzovan podizanjem novih šuma na širem prostoru, na lokacijama pogodnim za pošumljavanje.

Ono što može predstavljati problem je erozija zemljišta na prostoru ski staza, obzirom da će biti uklonjena šumska vegetacija koja štiti zemljište od erozije, odnosno travnata i žbunasta vegetacija. To znači da je nakon izgradnje ski staza na izgrađenoj površini neophodno izvršiti rehabilitaciju zemljišta ustanovljavanjem travnate vegetacije, kako bi erozioni procesi bili limitirani na najmanju moguću mjeru.

Jačina i složenost uticaja, u toku eksploatacije objekta

S obzirom na namjenu projekta (ski staze) jačina i složenost u toku funkcionisanja projekta neće značajno negativno uticati na trenutno stanje životne sredine.

e) Vjerovatnoća uticaja

Vjerovatnoća uticaja, u toku izvođenja radova

Upotrebom savremene mehanizacije i njenim adekvatnim održavanjem, kao i dobrom organizacijom na gradilištu, vjerovatnoća negativnih uticaja na životnu sredinu, u toku izvođenja radova, je gotovo zanemarljiva.

Uticaj na drvnu masu predmetnog područja je vjerovatan, kao i na gubitak šumskog zemljišta u produkcijskom smislu. Vjerovatnoća uticaja je i na eroziju zemljišta zbog uklanjanja šumske vegetacije.

Vjerovatnoća uticaja, u toku eksploatacije objekta

S obzirom na namjenu projekta (ski staze) vjerovatnoća uticaja na trenutno stanje životne sredine je zanemarljiva.

f) Trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticajaTrajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja, u toku izvođenja radova

U toku izvođenja radova moguća je pojava negativnih uticaja, koji su gore pomenuti, koji su uglavnom vezani za rad sa građevinskom mehanizacijom i organizacijom na gradilištu.

Trajanje, učestalosti vjerovatnoća ponavljanja negativnih uticaja na životnu sredinu su mogući u toku izvođenja radova. Međutim, ove pojave se mogu smanjiti ili potpuno eliminisati upotrebom savremene mehanizacije i njenim adekvatnim održavanjem, kao i dobrom organizacijom na gradilištu.

Trajanje, učestalost vjerovatnoće ponavljanja negativnih uticaja na drvenu masu predmetnog područja, na gubitak šumskog zemljišta u produkcionom smislu i na eroziju zemljišta zbog uklanjanja šumske vegetacije je predviđeno sve dok traju radovi na izgradnji predmetnog projekta.

Trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja, u toku eksploatacije objekta

S obzirom na namjenu projekta (ski staze) trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja, u toku funkcionisanja projekta, na životnu sredinu je beznačajna.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

Područje na kojem je planiran objekat-projekat, pripada ruralnoj zoni opštine Rožaje.

Iznad područja predviđenog za izgradnju ski staza u toku je izgradnja žičare.

Mogući je kumulativni efekat planiranog objekta sa žičarom. Kumulativni efekat se ogleda, prije svega, na smanjenje šumskog područja.

h) Mogućnost efektivnog smanjenja uticajaMogućnost efektivnog smanjenja uticaja, u toku izvođenja radova

U toku izvođenja radova moguća je pojava negativnih uticaja, koji su gore pomenuti, koji su uglavnom vezani za rad sa građevinskom mehanizacijom i organizacijom na gradilištu. Ove pojave se mogu smanjiti ili potpuno eliminisati upotrebom savremene mehanizacije i njenim adekvatnim održavanjem, kao i dobrom organizacijom na gradilištu.

Nakon izgradnje ski staza na izgrađenoj površini neophodno izvršiti rehrabilitaciju zemljišta ustanovljavanjem travnate vegetacije, kako bi erozioni procesi bili limitirani na najmanju moguću mjeru.

Mogućnost efektivnog smanjenja uticaja, u toku eksploatacije objekta

S obzirom na namjenu projekta (ski staze), u toku funkcionisanja istog, negativan uticaj na životnu sredinu je beznačajan.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU**a) Opis mogućih značajnih uticaja zagađujućih materija i emisije i proizvodnje otpada**U toku izvođenja radova

Za obavljanje radova na izgradnji objekta koristiće se građevinska mehanizacija. Radom građevinske mehanizacije može doći do nekontrolisanog curenja i ispuštanja ulja, maziva i goriva iz iste, što može negativno uticati na zemljište.

Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče, ono se ogleda u zauzimanju planirane površine za trasu ski staza. Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa, posječeno drveće, korjenje) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta. Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do momenta završetka projekta, ali u svakom slučaju izvođača treba obavezati na

pravilan način tretiranja građevinskog otpada.

Prilikom izgradnje do narušavanja kvaliteta vazduha može doći uslijed uticaja izduvnih gasova iz kamiona i mehanizacije koja će biti angažovana na izgradnji objekta, kao i uticaja lebdećih čestica (prašina) koje će se dizati u toku iskopa i realizacije građevinskih radova.

U toku eksploatacije objekta

U toku eksploatacije projekta ne očekuju se značajni uticaji na životnu sredinu.

b) Opis mogućih značajnih uicaja, usljed korišćenja prirodnih resursa

Usljed sječe drvne mase na SKI stazama doći će do uništavanja šumske vegetacije, što predstavlja negativan uticaj na šume i šumska zemljišta.

Projekat predviđa i čišćenje zemljišta od panjeva i uklanjanje sloja šumske stelje, što znači i privremeni ili trajni gubitak šumskog zemljišta u produkcijskom smislu.

Ono što može predstavljati problem je erozija zemljišta na prostoru ski staza, obzirom da će biti uklonjena šumska vegetacija, koja štiti zemljište od erozije, odnosno travnata i žbunasta vegetacija.

6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje

Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije projekta i šireg okruženja.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: urboekologija, zaštita od požara, zaštita od buke i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija izvođenja radova i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranog projekta, očuvanje sredine i sanitarno higijenske mjere za očuvanje prostora.

Na osnovu analize raspoložive dokumentacije i obilaska dijela buduće lokacije, može se konstatovati da će radovi na izgradnji objekta imati određeni nivo uticaja na uže i šire okruženje. Kako bi se negativni uticaji spriječili, sveli u granice prihvatljivosti ili potpuno eliminisali, uz istovremeno ostvarenje i realizaciju planirane dinamike izgradnje i namjene objekata, neophodno je sprovesti određene mjere zaštite životne sredine.

Mjere koje se u širem smislu odnose na zaštitu životne sredine, a definisane su specifičnim zakonskim propisima (npr. sanitarne mjere, mjere zaštite od požara, pojedine urbanističke mjere, i mjere proistekle iz drugih planskih dokumenata) nijesu posebno navođene, obzirom da predstavljaju predmet zasebnih tematskih elaborata i uslova koji se pribavljaju u procesu dobijanja dozvola za gradnju i upotrebu objekata.

Tokom izvođenja projekta je neophodno pridržavati se važećih zakona u Crnoj Gori (navodimo osnovne zakone: Zakon o zaštiti prirode, Zakon o upravljanju otpadom, Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, Zakon o životnoj sredini, Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, Zakon o vodama i Zakon o zaštiti vazduha). Pomenuti zakonski akti, kao i podzakonski dokumenti specificiraju mjere kojih se treba pridržavati u smjeru zaštite ljudi i životne sredine.

b) Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća

Projektnom dokumentacijom za izgradnju objekta projektuje se niz preventivno represivnih mjera iz oblasti zaštite od pojave akcidenta, koji bitno utiču na povećanje opšteg nivoa bezbjednosti ljudi i materijalnih dobara u toku izgradnje objekta, kao i same eksploatacije objekta.

U toku izgradnje objekta u slučaju pojave akcidenta treba se pridržavati pravila koja su definisana Zakonom o zaštiti i spašavanju.

Pojave akcidentnih situacija u toku eksploatacije objekta, kao što su olujni vjetar, veliki snijeg, udar groma, zemljotres i sl., ne mogu se predvidjeti i osnovna mjera za zaštitu od njih svodi se na to da izgradnja objekta mora biti u skladu sa važećim propisima i principima za projektovanje i građenje.

U slučaju bilo kakve incidentne situacije u fazi izvođenja ili eksploatacije projekta, Investitor/korisnik je u obavezi da obavijesti Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore.

Mjere u fazi izgradnje-održavanja objekta**Mjere zaštite od prosipanja goriva i ulja**

Za obavljanje radova na izgradnji/održavanju objekta koristiće se građevinska mehanizacija. Radom građevinske mehanizacije može doći do nekontrolisanog curenja i ispuštanja ulja, maziva i goriva iz iste, što može negativno uticati na zemljište i vode.

Mjere zaštite životne sredine u toku akcidenta - prosipanja goriva i ulja pri izgradnji/održavanju objekta, obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti da se akcident ne desi, kao i preduzimanje mjera kako bi se uticaji u toku akcidenta ublažio. U mjere zaštite spadaju:

- Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa tehničke ispravnosti vozila;
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju (građevinske mašine i vozila) u ispravnom stanju, sa ciljem eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivate i mašinskog ulja u toku rada;
- U koliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta neophodno je zagađeno zemljište skinuti, skladištiti ga u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru lokacije, shodno Zakon o upravljanju otpadom i zamijeniti novim slojem. Zagađeno zemljište predate privrednom društvu ili preduzetniku ovlašćenom za obavljanje tih poslova;
- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivate moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurlog goriva ili maziva.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo)***Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine u fazi izgradnje objekta*****Predviđene mjere - vazduh**

Tokom izgradnje na lokaciji će se uvesti odgovarajuće mjere kontrole i upravljanja kako bi se kontrolisala emisija prašine. Građevinske operacije će se tako definisati da nema nepotrebnih kretanja materijala i opreme koji su potencijalni izvori stvaranja prašine.

Uopšteno, mjere ublažavanja će se sprovoditi gdje je to god moguće praktično izvesti:

- Uklanjanje nagomilanog materijala;
- Upravljanje emisijom prašine tokom iskopa;
- Čišćenje lokacije, poravnavanje i upravljanje otpadnim materijalom;
- Pokrivanje materijala na kamionima pri odvoženju i
- Vizuelna kontrola emisije zagađivača iz pogonske opreme i građevinskih vozila.

Vozila i mašine koje se koriste treba tako izabrati da podliježu najnovijim standardima emisije zagađivača. Takođe, tokom građevinskih radova, ova vozila i mašine treba stalno održavati u najboljem stanju. Bilo koji problem sa vozilima i mašinama, koji se može vizuelno uočiti, treba odmah razriješiti, na način da se odmah isključe iz rada i ponovo aktiviraju nakon dovođenja u ispravno stanje.

Ne smije se dozvoliti paljenje otpadnih materija koje bi mogle ugroziti kvalitet vazduha.

Predviđene mjere zaštite od buke

Da bi se minimizirao uticaj buke tokom izvođenja radova, izvršiće se izbor građevinske opreme sa dobrim akustičnim karakteristikama.

Tokom funkcionisanja projekta ne predviđaju se posebne mjere zaštite od buke.

Predviđene mjere - zemljište

U koliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta neophodno je zagađeno zemljište skinuti, skladištiti ga u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru lokacije, shodno Zakon o upravljanju otpadom i zamijeniti novim slojem. Sakupljeno zagađeno zemljište, koje predstavlja opasan otpad se predaje ovlašćenom preduzetniku/privrednom društvu koje sa njim postupa u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom.

Građevinski otpad će se predavati ovlašćenom sakupljaču.

Sav komunalni otpad koji se javlja se sakuplja u korpama/kontejnerima i redovno odvozi na predviđenu deponiju.

Projekat predviđa i čišćenje zemljišta od panjeva i uklanjanje sloja šumske stelje, što znači i privremeni ili trajni gubitak šumskog zemljišta u produkcijskom smislu.

Svi panjevi ostaju na lokaciji, odnosno ugrađuju se u trup staze sa obrnutim korijenom kako bi se spriječila erozija. Ovaj negativan uticaj treba biti kompenzovan podizanjem novih šuma na širem prostoru, na lokacijama pogodnim za pošumljavanje.

Ono što može predstavljati problem je erozija zemljišta na prostoru ski staza, obzirom da će biti uklonjena šumska vegetacija koja štiti zemljište od erozije, odnosno travnata i žbunasta vegetacija. To znači da je nakon izgradnje ski staza na izgrađenoj površini neophodno izvršiti rehrabilitaciju zemljišta ustanovljavanjem travnate vegetacije, kako bi erozioni procesi bili limitirani na najmanju moguću mjeru.

Predviđene mjere - lokalno stanovništvo

Mjere za ublažavanje negativnog uticaja građevinske buke na stanovništvo su određene upotrebom građevinske operative sa dobrim akustičnim parametrima.

Predviđene mjere - ekosistemi

S obzirom da predmetno područje pripada ekološkoj mreži Natura 2000, neophodno je obezbijediti očuvanje istog.

Mjere za zaštitu šumskog fonda

-Krčenje šuma i sječu pojedinačnih stabala ograničiti na najmanju moguću mjeru, strogo u okviru definisanih koridora ski staza, bez oštećivanja rubnih stabala;

-Doznaku stabala moraju izvršiti stručna lica nadležnog organa uprave za gazdovanje šumama, uz prethodno učešće lica zaduženih za obilježavanje ski staza na terenu u definisanju i obilježavanju ivičnih stabala

-Šumske površine koje je neminovno iskrčiti samo za potrebe izgradnje ski staze u fazi funkcionisanja, planirati za fragmentalno pošumljavanje nakon prestanka njihovog korišćenja u svrhe izgradnje ski staza,

u slučaju da izostane prirodno podmlađivanje;

-Pošumljavanje izvesti sa sadnicama autohtonih vrsta drveća shodno prisutnom tipu šume;

-Prilikom izvodjenja sječe stabala na trasi ski staza svi ostaci drveća koji nemaju upotrebnu (privrednu) vrijednost, moraju se izvući sa staze i odložiti na odgovarajuće mjesto, poštujući zakonske odredbe u pogledu zaštite šuma od šumskih požara i širenja pojave biljnih bolesti i štetnih insekata;

-Panjevi posječenih stabala sa cijelim korijenovim sistemom na prostoru zaštitnog koridora ski staza moraju se povaditi iz zemlje i izvući do mjesta predviđenog za odlaganje otpada;

-U cilju sprečavanja erozije potrebno je izvršiti rekultivaciju erodiranog zemljišta primjenom podsejavanja trava;

-Ozelenjavanje travnim busenovima primjenjivati tamo gdje se javljaju problem u ozelenjavanju usled nagiba terena

Odlaganje otpada

Građevinski otpad koji će nastati usled radova će se transportovati i odlagati na lokaciju koju je definisala lokalna samouprava-Opština Rožaje.

Komunalni otpad na lokaciji projekta odlaže se u korpe/kontejnere, koje će da prazni nadležno komunalno preduzeće.

d) Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

Nosilac projekta je obavezan da u fazi dalje eksploatacije zadrži karakteristike koje su prezentovane u fazi projektovanja. Takođe, eventualna promjena projektnih rješenja, ne može se izvršiti prije nego što se odgovarajućim analizama dokaže da takve izmjene neće imati značajannegativnih uticaja na životnu sredinu.

7. Zakoni, tehnički normativi i tehnička dokumentacija korišćena za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade elaborate

- Urbanističko-tehnički uslovi br.:06-332/21-709 od 09.11.2021.god., izdati od Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, Opština Rožaje
- Projektna dokumentacija Ski staza na Ski centru Hajla, opština Rožaje (Projektant: DING d.o.o. Podgorica, 2023. god.)
- Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborate ("Službeni list Crne Gore", br. 019/19 od 29.03.2019)
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (»Sl.list CG« br. 64/17, 044/18, 63/18, 11/19 i 82/20)
- Zakon o zaštiti i spašavanju (»Sl.list RCG« br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11,54/16, 146/21 i 3/2023.)
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list Crne Gore”, br. 64/11 i 39/16)
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore”, br 25/10, 40/11, 043/15 i 073/19)
- Zakon o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 52/2016)
- Zakon o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 054/2016)
- Zakon o šumama ("Službeni list Crne Gore", br. 074/10 od 17.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 047/15 od 18.08.2015)
- Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Sl. List RCG", broj 50/12)
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl.list RCG”, br.25/12)
- Evropski standard za vanputnu mehanizaciju
(EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014.g. prema Direktivi 2004/26/EC)

PRILOZI

Prilog 1: Lokacija sa ucrtanim planiranim projektom

